

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง
ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายชม ชุมสกุล (เกษตรกรต้นแบบ)

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๓๗/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้ำหวี อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง ๙๒๑๒๐

โทรศัพท์ ๐๘๑-๒๓๗๘๕๕๓ Facebook Line

เกิด พ.ศ. ๒๕๔๘ ปัจจุบันอายุ ๗๐ ปี

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา

สถานศึกษา โรงเรียนบ้านนาทะเล ตำบลตะเสะ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง

คณะ/สาขาวิชา-.....

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

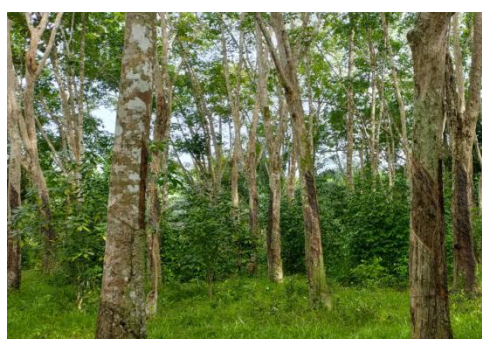
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ยางพารา

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๓ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย

พืชผสมผสาน, ยางพารา จำนวน ๖ ไร่, ทุเรียน จำนวน ๓ ไร่

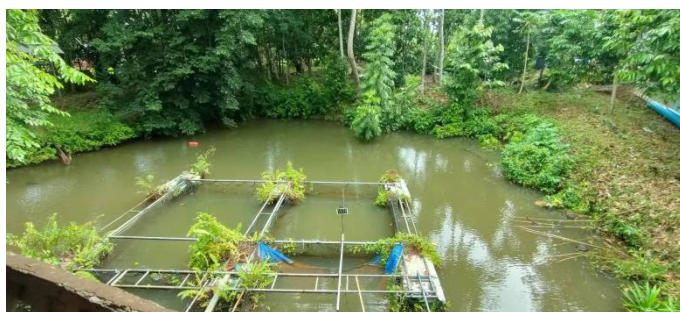

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๖ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

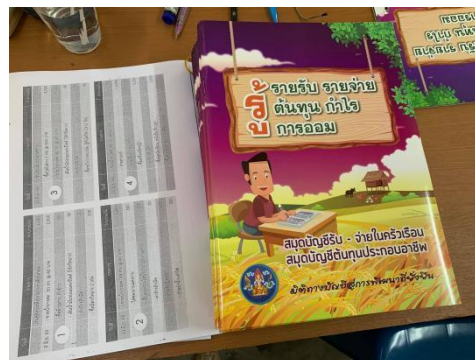
๓.๑ ด้านพืช ได้แก่ สวนยางพารา สวนทุเรียน พืชแซมยาง

๓.๒ ประมง ได้แก่ เลี้ยงปลาในกระชัง

๓.๓ บัญชีครัวเรือน

๓.๔ ปรับปรุงดิน ได้แก่ การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำหมัก

๓.๕ ศดปช. (ปุ๋ยสั่งตัด)

๓.๖ ถ่านชีวภาพไบโอชาร์

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๗ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑.๑ การจัดสวนยางพาราก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต

๔.๑.๒ โรคและแมลงศัตรูพืชในยางพารา

๔.๑.๓ การจัดการดินและปุ๋ยในสวนยางพารา

๔.๒ หลักสูตรบังคับ จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๒.๑ การจัดทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีฟาร์ม

๔.๒.๒ ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับอาชีพการเกษตร

๔.๓ หลักสูตรเสริม จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๓.๑ กิจกรรมเสริมรายได้ในสวนยางพารา (การเลี้ยงปลา ปลุกผักเหมาียง)

๔.๓.๒ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการสวนยางพารา (ถ่านชีวภาพไบโอชาร์)

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

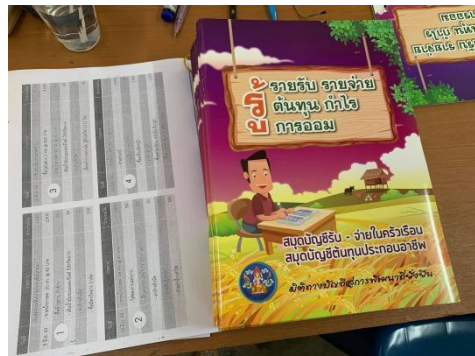
หลักสูตร : การจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อบริหารจัดการการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีครัวเรือน
๒. เพื่อให้สามารถบันทึกรายรับ-รายจ่าย ทรัพย์สินและหนี้สินของตนเองได้
๓. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และวางแผนการเงินในครัวเรือนได้
๔. เพื่อส่งเสริมวินัยทางการเงินและการออมในครัวเรือน

เนื้อหา ได้แก่

๑. ความสำคัญของการทำบัญชีครัวเรือน
๒. ประโยชน์ของการบันทึกรายรับ-รายจ่าย
๓. องค์ประกอบของบัญชีครัวเรือน
๔. แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลจากบัญชีครัวเรือน
๕. การวางแผนและการออมเงินในครัวเรือน
๖. การบันทึกข้อมูลตามแบบฟอร์มบัญชีครัวเรือนรายวัน รายเดือน
๗. ฝึกสรุปรายรับ-รายจ่าย รายเดือน และรายปี

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

๕.๑ การเข้าร่วมประชุมหารือ เข้าร่วมประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา และเสนอแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่

๕.๒ การเข้าร่วมประชุมหารือ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และแปลงใหญ่ เพื่อร่วมกับคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์การเกษตรในพื้นที่ เช่น ปัญหาที่พบซ้ำซาก ความต้องการของเกษตรกร ข้อมูลผลผลิตและทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดทำแผน เสนอปัญหาความต้องการในระดับจังหวัดต่อไป

๕.๓ ร่วมจัดทำและเสนอโครงการ หน่วยงานหรือภาคีเครือข่ายจัดทำข้อเสนอแผนงาน/โครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรม และงบประมาณอย่างชัดเจน เสนอผ่านกลไกของคณะกรรมการระดับอำเภอ

[illegible]

กิจกรรม	ปริมาณ	หน่วย	งบประมาณ	ระยะเวลา												หมายเหตุ
				ต.ค.67	พ.ย.67	ธ.ค.67	ม.ค.68	ก.พ.68	มี.ค.68	เม.ย.68	พ.ค.68	มิ.ย.68	ก.ค.68	ส.ค.68	ก.ย.68	
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาตนเองและ						←									→	
6. ติดตามประเมินผลและรายงาน																
6.1 การรายงานความก้าวหน้า														←→		
6.2 สรุปผลการดำเนินงาน															↔	

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

จากการศึกษาดูงานของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ในสมัยนั้น (พ.ศ.๒๕๒๐) ซึ่งปัจจุบันได้เปลี่ยนชื่อเป็น การยางแห่งประเทศไทย โดยมีเกษตรกรได้ทุนสงเคราะห์สวนยาง ทำให้ตนเองสนใจที่จะปลูกยางพารา ขอคำแนะนำจาก สกย. ได้ไปศึกษาดูงานที่จังหวัดเชียงใหม่ แล้วกลับมาเริ่มปลูกยางพารา โดยมี สกย.ให้คำแนะนำในการปลูก

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

- ผลผลิตทางการเกษตรไม่เพียงพอหรือคุณภาพต่ำ การใช้วิธีการเกษตรแบบดั้งเดิมอาจไม่ตอบโจทย์กับความต้องการของตลาดที่ต้องการผลผลิตมากขึ้น และมีคุณภาพดีขึ้น การแก้ไขด้วยหลักวิชาการ เช่น การวิเคราะห์ดิน การจัดการน้ำ และปุ๋ยอย่างเหมาะสม ช่วยเพิ่มผลผลิตและคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ปัญหาโรคพืชและแมลงศัตรูพืช การขาดองค์ความรู้ในการจัดการศัตรูพืชอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องนำเทคโนโลยี เช่น การใช้ชีวภัณฑ์ การปรับปรุงดินโดยถ่านชีวภาพ (ไบโอชาร์)

- ต้นทุนการผลิตสูง / รายได้ไม่คุ้มทุน การใช้ทรัพยากรอย่างไม่มีประสิทธิภาพ (เช่น ใส่ปุ๋ยเกินความจำเป็น) ทำให้ต้นทุนสูง ให้ปรับเปลี่ยนมาใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน คือปุ๋ยสั่งตัดร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

- การจัดการดินและปุ๋ย มีการตรวจวิเคราะห์ค่ากรด-ด่างในดินและเลือกใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินอย่างเหมาะสม โดยเน้นการ ผลิตปุ๋ยหมักโดยการส่งเสริมจากหน่วยงานสถานีพัฒนาที่ดินตรัง ซึ่งช่วยลดต้นทุนการผลิต เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน และปรับปรุงโครงสร้าง ดินให้เหมาะกับการเจริญเติบโตของพืชในระยะยาว

- การจัดการน้ำด้วยเทคโนโลยี มีการติดตั้งระบบน้ำอัจฉริยะและระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ในแปลงทุเรียน ช่วยประหยัดพลังงาน ลดต้นทุนไฟฟ้า และสามารถให้น้ำสม่ำเสมอในช่วงฤดูแล้ง

- การเพิ่มผลผลิตและการลดต้นทุนการผลิต ถ่านไบโอชาร์ (Biochar) หรือถ่านชีวภาพ คือวัสดุที่อุดมด้วยคาร์บอน ผลิตจากชีวมวล (biomass) หรือวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ กิ่งไม้ ฟางข้าว ชังข้าวโพด หรือมูลสัตว์ ผ่านกระบวนการ ไพโรไลซิส (pyrolysis) คือการให้ความร้อนในสภาวะจำกัดปริมาณออกซิเจน ถ่านไบโอชาร์มีลักษณะเป็นรูพรุนสูง ช่วยปรับปรุงคุณสมบัติของดิน เพิ่มการกักเก็บน้ำและธาตุอาหารในดิน และเป็นที่อยู่อาศัยของจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อพืช การปรับปรุงดิน ช่วยเพิ่มความโปร่งของดิน การระบายน้ำและอากาศ และการดูดซับธาตุอาหาร ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและบรรเทาภาวะโลกร้อน เพิ่มผลผลิตโดยดินที่มีคุณภาพดีขึ้นส่งผลให้พืชเจริญเติบโตและให้ผลผลิตมากขึ้น ลดการใช้ปุ๋ยช่วยลดต้นทุนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ช่วยลดการปนเปื้อนในดินและน้ำ

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

- การศึกษาหาความรู้ เริ่มจากการเข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน และเรียนรู้จากศูนย์วิจัย หน่วยงานราชการ และเครือข่าย ศพก. เพื่อให้เข้าใจแนวทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ระบบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ และชีวภัณฑ์ควบคุมโรค

- การทดลองใช้ในแปลงจริง ได้แก่ การผลิตปุ๋ยหมักใช้เองในแปลงยางพารา หรือการติดตั้งเตาเผาถ่านไบโอชาร์ เพื่อดูผลลัพธ์ในด้านต้นทุนและประสิทธิภาพการผลิต

- การประเมินผลและปรับปรุงดำเนินการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยจดบันทึกต้นทุน รายได้ และปริมาณผลผลิต เพื่อประเมินว่าเทคโนโลยีนั้นให้ผลคุ้มค่าหรือไม่ หากพบจุดอ่อนจะมีการปรับปรุง เช่น เปลี่ยนสูตรปุ๋ยชีวภาพหรือปรับเวลาให้น้ำให้เหมาะสมกับฤดูกาล

- การถ่ายทอดสู่ชุมชน โดยใช้ แปลงเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรในชุมชน และจัดอบรมร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอหาดสำราญ พร้อมพัฒนาเป็นฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรของ ศพก. เช่น หลักสูตรการจัดการสวนยางพารา หรือการจัดการดินและปุ๋ยในสวนยางพารา

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

นายชม ชุมสกุล ได้ประยุกต์ใช้หลักวิชาการในการจัดการแปลงเกษตร การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน คือการใส่ปุ๋ยในปริมาณและชนิดที่เหมาะสมกับความต้องการของพืชและสภาพดิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุน โดยการนำตัวอย่างดินไปวิเคราะห์หาปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดิน และนำผลวิเคราะห์นั้นมาใช้เป็น

แนวทางในการเลือกชนิดและปริมาณปุ๋ยที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูดซึมธาตุอาหารของพืช ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และลดต้นทุนการผลิตในระยะยาว ทั้งนี้ อัตราการใช้ปุ๋ยและช่วงเวลาในการใส่ปุ๋ย จะพิจารณาจากอายุของพืช ความสมบูรณ์ของต้น และสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ในสวนยางพารา และสวนทุเรียน มีการปรับปรุงการจัดการโดยใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษพืชในสวน พร้อมเสริมด้วยการใส่ปุ๋ยตามช่วงอายุของต้นยาง เช่น ระยะปลูกใหม่ จนถึงเริ่มให้ผลผลิต และระยะให้ผลผลิตเต็มที่ เพื่อให้ต้นยางได้รับธาตุอาหารครบถ้วน ตลอดจนมีการตัดแต่งทางใบ และเก็บเกี่ยวผลผลิตอย่างเหมาะสมเพื่อลดความเสี่ยงและเพิ่มคุณภาพผลผลิต สำหรับแปลงทุเรียน

การเพิ่มผลผลิตและการลดต้นทุนการผลิต ถ่านไบโอชาร์ (Biochar) หรือถ่านชีวภาพ คือวัสดุที่อุดมด้วยคาร์บอน ผลิตจากชีวมวล (biomass) หรือวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ใบไม้ กิ่งไม้ ฟางข้าว ชังข้าวโพด หรือมูลสัตว์ ผ่านกระบวนการ ไพโรไลซิส (pyrolysis) คือการให้ความร้อนในสภาวะจำกัดปริมาณออกซิเจน ถ่านไบโอชาร์มีลักษณะเป็นรูพรุนสูง ช่วยปรับปรุงคุณสมบัติของดิน เพิ่มการกักเก็บน้ำและธาตุอาหารในดิน และเป็นที่อยู่อาศัยของจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ต่อพืช การปรับปรุงดิน ช่วยเพิ่มความโปร่งของดิน การระบายน้ำและอากาศ และการดูดซับธาตุอาหาร ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและบรรเทาภาวะโลกร้อน เพิ่มผลผลิตโดยดินที่มีคุณภาพดีขึ้นส่งผลให้พืชเจริญเติบโตและให้ผลผลิตมากขึ้น ลดการใช้ปุ๋ยช่วยลดต้นทุนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ช่วยลดการปนเปื้อนในดินและน้ำ

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๓.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑)ยางพารา..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๖.....(ไร่-งาน-วา)

- ๑.๒)ทุเรียน..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๓.....(ไร่-งาน-วา)
 ๑.๓)ผักเหมียง..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๑-๐.....(ไร่-งาน-วา)
 ๑.๔)หมาก..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....๐-๒-๐.....(ไร่-งาน-วา)
- ๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....๑.....ชนิด ประกอบด้วย
- ๒.๑)ปลานิล..... จำนวน.....๑๐๐๐.....(ตัว)
 ๒.๒)ปลาตะเพียน..... จำนวน.....๕๐๐.....(ตัว)
- ๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด
- ๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....-.....ชนิด
- ๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)
- ๑) สินค้า ยางพารา ๖ ไร่ มีต้นทุนการผลิต ดังนี้
- ๑.๑) ต้นทุนก่อนให้ผลผลิต เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท/ไร่
- ๑.๒) ค่าปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ เป็นเงิน ๕,๕๒๐ บาท/ไร่
- ๑.๓) ค่าแรงงานใส่ปุ๋ย เป็นเงิน ๑,๑๕๒ บาท/ไร่
- ๑.๔) ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืชลิตรละ ๒๕๐ บาท(๐.๓-๐.๔ลิตร/ปี) เป็นเงิน ๑๐๐ บาท/ไร่
- ๑.๕) ค่าแรงกำจัดวัชพืช (๑.๕-๓ แรง/ปี) เป็นเงิน ๕๐๐ บาท/ไร่
- รวมต้นทุนการผลิต ๑๐,๗๒๒ บาท/ไร่
- รายได้ ๑๕,๐๐๐ บาท/ไร่
- ๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้
- ๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ยางพารา ทุเรียน ปลา ผักเหมียง
 เฉลี่ยรายได้วันละ ๕๐๐ บาท/วัน
- ๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ยางพารา ทุเรียน ปลา หมาก
 เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๓,๕๐๐ บาท/สัปดาห์
- ๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ยางพารา ทุเรียน ปลา หมาก ผักเหมียง
 เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๑๔,๐๐๐ บาท/เดือน
- ๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)
 ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ยางพารา ทุเรียน ปลา หมาก ผักเหมียง
 เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๖๘,๐๐๐ บาท/ปี
- ๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)
- ๑) ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง
- นายชม ชุมสกุล สามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และสร้างรายได้อย่างมั่นคงจากแปลงเกษตร ทั้งในสวนยางพาราและทุเรียน พร้อมพัฒนาทักษะการจัดการเกษตรสมัยใหม่ เช่น การผลิตปุ๋ยใช้เอง และการจัดบันทึกต้นทุนผลผลิต การผลิตถ่านชีวภาพไบโอชาร์ ทำให้สามารถวางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น

เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงสามารถเรียนรู้และนำเทคโนโลยีที่ใช้ในแปลงต้นแบบไปปรับใช้ในพื้นที่ของตน เช่น การใช้ชีวภัณฑ์แทนสารเคมี การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และการผลิตถ่านชีวภาพไบโอชาร์ ซึ่งช่วยลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และส่งเสริมความปลอดภัยด้านอาหารในชุมชน

๓) ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน

กิจกรรมของศพก. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยลดการใช้สารเคมีในพื้นที่ และสร้างรายได้หมุนเวียนจากการจำหน่ายผลผลิตปลอดภัยในชุมชน ทำให้เกิดความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในระดับครัวเรือนและระดับชุมชนอย่างยั่งยืน

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

เทคโนโลยีการผลิตถ่านไบโอชาร์ และ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการ รักษาสิ่งแวดล้อม และ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดังนี้

๑. การใช้ ถ่านไบโอชาร์ (Biochar)

- นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น ฟางข้าว กิ่งไม้แห้ง มาเผาแบบไร้ออกซิเจน เพื่อผลิตเป็นถ่านชีวภาพไบโอชาร์

- เมื่อนำไบโอชาร์ไปใส่ในแปลง จะช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน เพิ่มความสามารถในการกักเก็บน้ำ และดูดซับธาตุอาหาร ลดการชะล้างของปุ๋ย

- ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น มีเทน (CH_4) และไนตรัสออกไซด์ (N_2O)

- เป็นการ นำของเสียกลับมาใช้ประโยชน์ และช่วยเพิ่มคุณภาพดินในระยะยาว

๒. การใช้ ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

- ทำการเก็บตัวอย่างดินส่งวิเคราะห์หาค่าธาตุอาหารก่อนใส่ปุ๋ย

- ใช้ปุ๋ยเฉพาะที่จำเป็น ลดการใช้ปุ๋ยเกินความต้องการของพืช

- ช่วยลดต้นทุนการผลิต และ ลดการปนเปื้อนธาตุอาหารในสิ่งแวดล้อม เช่น แหล่งน้ำ หรือดินเสื่อมโทรมจากไนโตรเจนสะสม

- เป็นการจัดการทรัพยากร อย่างแม่นยำและยั่งยืน

๓. ผลกระทบต่อชุมชน

- เกษตรกรในชุมชนเริ่มหันมาผลิตไบโอชาร์เองจากเศษพืชเหลือใช้

- มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการลดปุ๋ยเคมีและการใช้วัสดุอินทรีย์

- ช่วยลดการเผาเศษวัสดุในที่โล่ง ซึ่งเป็นสาเหตุของฝุ่น $\text{PM}_{2.5}$

- ส่งเสริม แนวคิดเกษตรรักษ์สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงด้านทรัพยากรในระยะยาว

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

๑. ลดการใช้ทรัพยากรเกินความจำเป็น

- การใช้ ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ทำให้ใช้ปุ๋ยอย่างพอดี ไม่สูญเสียเปล่า ช่วย ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งเป็นทรัพยากรที่ผลิตจากพลังงานสูง

- การใช้น้ำแบบ ระบบน้ำหยด/พ่นหมอก ช่วยให้ใช้น้ำน้อยลงเมื่อเทียบกับการรดน้ำแบบทั่วไป

๒. ปรับปรุงคุณภาพดินและลดการเสื่อมโทรมของดิน

- การใส่ ปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยอินทรีย์ ช่วยเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ทำให้ดินอุ้มน้ำดีขึ้น ลดการชะล้างหน้าดิน
- ลดการพังทลายปุ๋ยเคมีและสารเคมีที่ทำลายโครงสร้างดินในระยะยาว

๓. ลดมลภาวะต่อแหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม

- การจัดการธาตุอาหารพืชอย่างแม่นยำ ลดการไหลบ่าของปุ๋ยและสารเคมีลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ
- ช่วย อนุรักษ์แหล่งน้ำ ทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ

๔. ลดการตัดไม้และการเผา

- การใช้วัสดุเหลือใช้ทางเกษตร เช่น ฟาง เศษไม้ ไปทำเป็น ถ่านไบโอชาร์ แทนการเผาทิ้ง
- ช่วยลด ปัญหาหมอกควัน ฝุ่น PM๒.๕ และไม่ต้องตัดไม้ใหม่มาใช้เป็นเชื้อเพลิง

๕. ตรึงคาร์บอนในดิน ลดโลกร้อน

- ถ่านไบโอชาร์มีคาร์บอนที่เสถียร ช่วย ตรึงคาร์บอนในดินได้นานหลายร้อยปี
- เป็นการนำคาร์บอนจากอากาศกลับคืนสู่ดินอย่างถาวร
- ช่วย ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๖. ส่งเสริมระบบนิเวศทางการเกษตร

- การปลูกพืชแบบหลากหลาย การใช้วัสดุชีวภาพ และลดสารเคมี ช่วยให้มีความหลากหลายที่เป็นประโยชน์และสิ่งมีชีวิตในดินเพิ่มขึ้น

- เป็นการ รักษาสมดุลของธรรมชาติในพื้นที่เกษตร

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

มีความรู้และความเข้าใจในข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่ตำบลบ้ำหวีเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังตระหนักถึงข้อจำกัดด้านน้ำในช่วงฤดูแล้ง จึงได้ประยุกต์ระบบน้ำในแปลงทุเรียน และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักจากวัสดุเหลือใช้ในสวนยางพารา เพื่อลดต้นทุนและฟื้นฟูสภาพดิน ความรู้เหล่านี้ถูกนำมาใช้ในการวางแผนการผลิต การเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสม และการจัดระบบการเรียนรู้ภายในศูนย์ฯ ซึ่งสามารถตอบสนองต่อสภาพพื้นที่และถ่ายทอดต่อเกษตรกรในชุมชนได้อย่างเหมาะสม

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ มีความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเป็นวิทยากรในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยภายใน ศูนย์ฯ เป็นแหล่งศึกษาดูงานทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะในเรื่องระบบน้ำอัจฉริยะที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาเป็นแปลงต้นแบบบทบาทของชม ชุมสกุล ในฐานะวิทยากรประกอบด้วย:

□ **วิทยากรด้านบัญชี** ภายใต้โครงการของหน่วยงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดตรัง โดยทำหน้าที่เป็นครูบัญชีอาสา ถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุน

□ **วิทยาการด้านการปรับปรุงดิน** โดยสาธิตการติดตั้งและการเผ่าถ่านไบโอชาร์ พร้อมบรรยายภาคสนามให้แก่ผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน

□ **วิทยาการถ่ายทอดความรู้ในแปลงเรียนรู้** เช่น การจัดการสวนยางพาราและทุเรียน รวมถึงการทำปุ๋ยหมัก

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่ ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาใกล้ชิดแก่เกษตรกรในพื้นที่ ทั้งในเรื่องการจัดการแปลงปลูก การดูแลพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพาราและทุเรียน ตลอดจนการจัดการต้นทุนการผลิต และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การให้คำปรึกษาดำเนินการผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่:

- ๑) การให้คำแนะนำแบบตัวต่อตัวในพื้นที่สวนของเกษตรกร โดยลงพื้นที่จริงร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
- ๒) การให้คำแนะนำกับกลุ่มเกษตรกร เช่น การแนะนำเรื่องสายพันธุ์ การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ การบริหารจัดการทำบัญชีครัวเรือน

ศูนย์ฯ ยังเป็นแหล่งรวมปัญหาในพื้นที่เพื่อส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ หากเป็นประเด็นเชิงระบบหรือเชิงนโยบาย เช่น ปัญหาคุณภาพน้ำ หรือตลาดจำหน่ายผลผลิต

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารและวิชาการเกษตรอย่างต่อเนื่องผ่านบทบาทของเกษตรกรต้นแบบและ เจ้าของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) โดยดำเนินการทั้งในเชิงรับและเชิงรุก ได้แก่

๑) **เป็นวิทยาการบรรยายถ่ายทอดความรู้** ด้านบัญชีครัวเรือน การจัดการสวนยางพารา และระบบน้ำอัจฉริยะในกิจกรรมอบรมเกษตรกรผู้นำ โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่าย ศพก. รวมถึงงาน ศึกษาดูงานจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๒) **เผยแพร่ข้อมูลผ่านกิจกรรมศูนย์เรียนรู้** เช่น Field Day และการจัดกิจกรรมเรียนรู้ในแปลงจริง ซึ่งเกษตรกรสามารถซักถามข้อมูลเชิงวิชาการ และรับคำปรึกษาแบบตัวต่อตัวได้

๓) **รวบรวมและนำเสนอข้อมูลสถานการณ์การผลิต** เช่น ปัญหาการใช้ปุ๋ยเคมี ปริมาณฝนที่ส่งผลต่อระบบน้ำ หรือการระบาดของโรคพืช เพื่อนำเสนอแก่สำนักงานเกษตรอำเภอในการประชุมเชิงนโยบาย

๔) **ใช้แปลงเรียนรู้เป็นพื้นที่สาธิตวิชาการ** ด้านการผลิตพืช เช่น การปลูกยางพารา การปลูกพืชสมุนไพร การปลูกทุเรียนตามมาตรฐาน GAP การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ การบริหารจัดการแสงและน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

ได้นำองค์ความรู้ที่ได้จากการอบรมและประสบการณ์จริงมาถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในพื้นที่ โดยใช้แปลงเรียนรู้ของตนเองเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม เช่น การเรียนรู้ด้านระบบน้ำอัจฉริยะ การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพและการจัดการสวนทุเรียนตามมาตรฐาน GAP รวมถึงการจัดการสวนทุเรียนเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต มีการจัดกิจกรรมอบรมให้แก่เกษตรกรผู้นำ และประชาชนในชุมชนใกล้เคียงรวมถึงหน่วยงานที่เข้ามาศึกษาดูงานโดยหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม เกษตรกรจำนวนหนึ่งได้นำแนวทางการจัดการน้ำและการใช้ปุ๋ยชีวภาพไปใช้ในแปลงของตนเอง ทำให้สามารถลดต้นทุนได้อย่างเป็นรูปธรรม และเพิ่มคุณภาพผลผลิต นอกจากนี้ยังมีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในระดับตำบล โดยเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมการเรียนรู้กลับไปถ่ายทอดต่อยังกลุ่มของตนเอง เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมในวงกว้างมากขึ้นในชุมชน

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอหาที่สำคัญในการจัดกิจกรรม Field Day การพัฒนาหลักสูตรเรียนรู้ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น การจัดการโรคและแมลงในสวนยางพาราและสวนทุเรียน และการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพในแปลงทุเรียนและยางพารา การเป็นวิทยากรในกิจกรรมอบรมเกษตรกรผู้นำและเกษตรกรทั่วไป ภายใต้โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบของศูนย์เครือข่าย ศพก. ร่วมกับหน่วยงานเช่น กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง การยางแห่งประเทศไทยสาขาปะเหลียน และสำนักงานเกษตรจังหวัดสนับสนุนการพัฒนากลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ โดยให้คำปรึกษาในการจัดการแปลง GAP การลดต้นทุนการผลิต และการพัฒนาคุณภาพผลผลิต เช่น ทุเรียนและยางพารา และใช้พื้นที่ศูนย์เรียนรู้เป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน สำหรับกิจกรรมศึกษาดูงาน การสาธิตเทคโนโลยี และการเผยแพร่ข้อมูลวิชาการ เช่น ถ่านไบโอชาร์ และการจัดการธาตุอาหารตามสภาพพื้นที่

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

๑. ด้านการบริหารและวางแผน

กำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของ ศพก. ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการให้บริการแก่เกษตรกร ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ พร้อมปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒. ด้านการประสานงานและขับเคลื่อนเครือข่าย

ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้ ทุน วัสดุ หรือกิจกรรมต่าง ๆ เชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมพัฒนาอย่างเป็นระบบ สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปรรูป กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ฯลฯ

๓. ด้านการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี

เป็นผู้นำในการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวทางการผลิตที่ดี (GAP) ให้กับเกษตรกรในชุมชน สนับสนุนกิจกรรมการสาธิต การฝึกอบรม หรือแปลงเรียนรู้ในศูนย์ ส่งเสริมการใช้ข้อมูล เช่น วิเคราะห์ดิน วิเคราะห์ต้นทุน ด้านบัญชีครัวเรือน

๔. ด้านการพัฒนาเกษตรกรและเยาวชน

ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบให้เป็นผู้นำชุมชน เปิดโอกาสให้เยาวชนหรือผู้สนใจได้เข้ามาเรียนรู้ และพัฒนาต่อยอดอาชีพเกษตรกรกรม สร้างแรงบันดาลใจในการทำเกษตรสมัยใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน

๕. ด้านการขับเคลื่อนเกษตรเชิงพื้นที่

ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อวิเคราะห์ปัญหา ศักยภาพ และความต้องการของเกษตรกร เป็นแกนนำในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรระดับตำบล/อำเภอ โดยใช้ข้อมูลจริงจากพื้นที่ สนับสนุนการแก้ปัญหาเชิงระบบ เช่น น้ำ แรงงาน ตลาด และทรัพยากรธรรมชาติ

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน

๑. การเป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรในพื้นที่ โดยเกษตรกรสามารถเข้ามาศึกษา ทดลอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๒. การรวมกลุ่มของเกษตรกรในชุมชนเพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน เกษตรกรรวมกลุ่มแปลงใหญ่อย่างพาราและปาล์ม น้ำมัน เพื่อส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิต และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเอง

๓. การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของเกษตรกร จากการใช้สารเคมี หันมาสนใจการปลูกพืชแบบปลอดภัย (GAP) หรือเกษตรอินทรีย์ และแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากเครือข่ายและหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ วิสาหกิจชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ หน่วยงานท้องถิ่นและท้องที่ เป็นต้น

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

ในรูปแบบทางการ ประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง ทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐ วางแผนและขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนา เกษตรกรในพื้นที่ เช่น การอบรมถ่ายทอดความรู้ การจัดทำแปลงเรียนรู้ การจัดกิจกรรม Field Day และเป็นตัวแทนเข้าร่วมประชุมในระดับจังหวัด

ในรูปแบบไม่เป็นทางการ เป็นที่ยอมรับของเกษตรกรในชุมชนในฐานะ “พี่เลี้ยง” หรือ “ที่ปรึกษา” ด้านการเกษตร โดยเกษตรกรมักเข้ามาขอคำแนะนำในเรื่องการปลูกยางพารา การจัดการสวนทุเรียน การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ ทั้งยังเปิดบ้านและแปลงเกษตรให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดเวลา ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในชุมชนและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรในพื้นที่

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

นายชม ชุมสกุล แสดงออกถึงความเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง โดยสละพื้นที่สวน ของตนเองเป็นแปลงเรียนรู้ เปิดให้หน่วยงานราชการ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไปเข้ามาศึกษาดูงานโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย พร้อมทั้งอุทิศเวลาและทรัพยากรส่วนตัวในการจัดทำระบบสาธิต เช่น เตาถ่านไบโอชาร์ แปลงปุ๋ยหมักชีวภาพ และการจัดการสวนทุเรียนตามมาตรฐาน GAP เพื่อให้ผู้อื่นสามารถนำแนวทางไปปรับใช้ได้จริง นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นวิทยากรจิตอาสาในกิจกรรมอบรมและให้คำปรึกษาด้านเกษตร โดยไม่หวังผลตอบแทน เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรรายอื่นมีความรู้ มีรายได้ และสามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว ถือเป็นแบบอย่างของการมีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

มุ่งมั่นตั้งใจทำให้สำเร็จ มีเป้าหมายชัดเจน มีการวางแผน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

นางกตัญญา เลี้ยงสกุลเวทย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นางสาวอรรณพ พานิก	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
นายกฤษฎา ทรงสังข์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
นางสาวบุญยานุช หาดสุด	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
นายนิติพล มากมูล	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
นางสาวกชกมล ปิ่นแก้ว	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

ดำเนินการโดยใช้กระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึกในลักษณะกึ่งทางการ พร้อมบันทึกภาพ/วิดีโอ กรอกแบบฟอร์มที่กรมกำหนด และใช้การสังเกตพฤติกรรมในพื้นที่จริงควบคู่กับการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ศพก.

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

การดำเนินการถอดบทเรียนในพื้นที่พบอุปสรรคสำคัญคือ สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย โดยเฉพาะช่วงฝนตกต่อเนื่อง ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลจากกิจกรรมภาคสนามได้ครบถ้วน เช่น การสังเกตการสาธิตหรือการดำเนินกิจกรรมในแปลงเรียนรู้บางช่วงต้องเลื่อนหรือยกเลิก

ข้อเสนอแนะ ควรมีการวางแผนสำรอง เช่น การเตรียมข้อมูลย้อนหลัง ภาพถ่าย/วิดีโอจากกิจกรรมที่ผ่านมา หรือประสานเจ้าของแปลงเพื่อเก็บข้อมูลในช่วงเวลาที่อากาศเหมาะสม รวมถึงพิจารณาการถอดบทเรียนในช่วงฤดูแล้งหรือฤดูที่มีกิจกรรมในแปลงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และสะท้อนข้อเท็จจริงของพื้นที่มากที่สุด

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย

